

EK:

İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2026/29)'E DAİR BİLGİLENDİRME RAPORU

1. GENEL BİLGİ VE İŞLEMLER

1.1 Kapsam ve yasal dayanak

(1) Bu rapor, 14/6/1989 tarihli ve 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun (Kanun), 20/10/1999 tarihli ve 99/13482 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Karar (Karar) ve 30/10/1999 tarihli ve 23861 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmelik (Yönetmelik) hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

1.2 Soruşturma

(1) Yerli üretici Ekinler Endüstri A.Ş. (Ekinler) ve HATKO Teknik Donanımlar Mümessillik ve Ticaret A.Ş. (HATKO) firmaları tarafından yapılan, ERC Sistem Elektrik Makine İml. Taah. ve Tic A.Ş. (ERC) firması tarafından desteklenen başvuruda, Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC) menşeli 8544.42.90.00.11 ve 8544.60.10.00.11 gümrük tarife istatistik pozisyonları (GTİP) altında sınıflandırılan “güneş (solar) panelleri için bağlantı kutuları (junction box)” ile 8544.60.90.00.00 GTİP’i altında sınıflandırılan “diğer tür iletkenli olanlar” eşya tanımlı “güneş panelleri için bağlantı kutuları” ithalatının dumpingli fiyatlarla yapıldığı ve bu ithalatın yerli üretim dalında zarara neden olduğu iddiasıyla anılan ülke menşeli ithalata yönelik olarak bir dumping soruşturması açılması talep edilmiştir.

(2) Başvuru kapsamında sunulan bilgi ve belgeler, İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulu (Kurul) tarafından değerlendirilmiş ve bir dumping soruşturması açılmasını haklı kılabacak dumping, zarar ve illiyet bağına ilişkin yeterli delillerin mevcut olduğuna kanaat getirilmiştir.

(3) Bu çerçevede, ÇHC menşeli 8544.42.90.00.11 ve 8544.60.10.00.11 GTİP’leri altında sınıflandırılan “güneş (solar) panelleri için bağlantı kutuları (junction box)” ile 8544.60.90.00.00 GTİP’i altında sınıflandırılan “diğer tür iletkenli olanlar” eşya tanımlı “güneş panelleri için bağlantı kutuları” ithalatına yönelik olarak 25/5/2025 tarihli ve 32910 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2025/8) ile bir dumping soruşturması başlatılmıştır.

(4) T.C. Ticaret Bakanlığı (Bakanlık) İthalat Genel Müdürlüğü (Genel Müdürlük) tarafından yürütülen dumping soruşturması tamamlanmıştır.

1.3 Yerli üretim dalının temsil yeteneği

(1) Yerli üretim dalının temsil kabiliyeti incelenirken, başvuru sahibi yerli üreticilerin 2024 yılında soruşturma konusu ürünlerdeki üretim rakamları ile aynı ürünün toplam Türkiye üretimi kıyaslanmaktadır. Yapılan incelemede, Yönetmeliğin 18 inci maddesi uyarınca yerli üretim dalını temsil etme niteliğine sahip olan yerli üreticiler tarafından yapılan başvurunun, Yönetmeliğin 20 nci maddesi uyarınca yerli üretim dalı adına yapıldığı anlaşılmıştır. Anılan firmalar, bu raporun ilgili bölümlerinde “yerli üretim dalı” olarak anılacaktır.

1.4 Soruşturma ve zarar inceleme dönemi

- (1) Damping belirlemesi için 1/1/2024-31/12/2024 tarihleri arasındaki dönem soruşturma dönemi olarak kabul edilmiştir.
- (2) Zarar belirlemelerinde ise veri toplama ve değerlendirme için 1/1/2022-31/12/2024 arasındaki dönem zarar inceleme dönemi olarak belirlenmiştir.

1.5 İlgili tarafların bilgilendirilmesi, dinlenmesi ve bilgilerin değerlendirilmesi

- (1) Soruşturma açılmasını müteakip, soruşturma konusu ürünün Bakanlıkça tespit edilen ÇHC'de mukim üreticilerine/ihracatçılara, Türkiye'de yerleşik ithalatçılara ve ayrıca ÇHC'de yerleşik diğer üreticilere/ihracatçılara iletilebilmesini teminen ÇHC'nin Ankara Büyükelçiliğine soruşturmanın açılışına ilişkin bildirimde bulunulmuştur.
- (2) Bildirimde, soruşturma açılış Tebliğine, başvurunun gizli olmayan özetine ve soru formlarına nereden erişilebileceği hususunda bilgi verilmiştir.
- (3) Taraflara görüşlerini bildirme ve soru formlarını yanıtlamaları için posta süresi dâhil 37 gün süre tanınmıştır. Ayrıca, ilgili tarafların süre uzatımı yönündeki makul talepleri karşılanmıştır.
- (4) Yerli üretim dalı, soruşturma süresi boyunca Bakanlık ile iş birliği içinde olmuş ve gerektiğinde talep edilen ilave bilgileri temin etmiştir.
- (5) Soruşturma konusu ürünün ithalatını gerçekleştiren firmalardan 6 tanesi soru formlarını süresi içinde yanıtlayarak Bakanlığa iletmıştır.
- (6) Soruşturma döneminde, Türkiye'ye ÇHC menşeli soruşturma konusu ürünün ihracatını gerçekleştirdiği tespit edilen üretici/ihracatçı firmalara soruşturma açılışına ilişkin bildirim gönderilmiştir. Bu kapsamda, ÇHC'de yerleşik Zhejiang Twinsel Electronic Technology Co.,Ltd., Risen (Ningbo) New Material Co., Ltd., QC Solar (Suzhou) Corporation, QC Solar (Jiangsu) Corporation, Zhejiang Chint Xinhui PV Co., Ltd. (2 tane ilişkili tacir firması ile birlikte) firmaları soru formlarını süresi içinde yanıtlayarak Bakanlığa iletmış ve bu soruşturma kapsamında iş birliğine gelmiş olarak kabul edilmişlerdir.
- (7) Bunların yanı sıra, ÇHC'de yerleşik üretici/ihracatçılardan oluşan Çin Makine ve Elektronik Ürünleri İthalat-İhracat Ticaret Odası (CCCME) ilgili taraf olma talebinde bulunmuş ve soruşturmaya ilişkin görüşlerini Bakanlığa iletmıştır. Yönetmeliğin 23 üncü maddesi uyarınca anılan dernek ilgili taraf statüsünü haizdir.
- (8) Soruşturma sonucunda alınacak karara esas teşkil edecek bilgi, bulgu, tespit ve değerlendirmeleri içeren Nihai Bildirim Raporu 22/5/2026 tarihinde soruşturma konusu ülkenin Ankara Büyükelçiliğine, iş birliğinde bulunan ihracatçı, tacir, ithalatçı firmalar ile ilgili taraf olan birlik ile derneklere ve ayrıca yerli üretim dalına iletilmiştir. Tüm ilgili taraflara Nihai Bildirim Raporuna ilişkin görüş bildirmeleri için yeterli süre tanınmıştır.
- (9) Nihai bildirim sonrasında, ilgili tarafların Nihai Bildirim Raporuna ilişkin görüşlerini sözlü olarak da sunmalarına imkân tanımak amacıyla 10/6/2026 tarihinde çevrimiçi olarak kamu dinleme toplantısı düzenlenmiştir.
- (10) Tarafların işbu soruşturma boyunca ortaya koyduğu tüm bilgi, belge ve görüşler incelenmiş, mezkûr görüşlerden mevzuat kapsamında değerlendirilebilecek olanlara bu raporun ilgili bölümlerinde yer verilmiştir.

1.6 Yerinde doğrulama incelemesi

- (1) Yönetmeliğin 21 inci maddesi çerçevesinde 2025 yılının Aralık ayında yerli üretim dalı nezdinde yerinde doğrulama incelemesi gerçekleştirilmiştir.

2. SORUŞTURMA KONUSU ÜRÜN VE BENZER ÜRÜN

2.1 Soruşturma konusu ürün ve benzer ürün

(1) Soruşturma konusu ürün, 8544.42.90.00.11 ve 8544.60.10.00.11 GTİP'leri altında sınıflandırılan “güneş (solar) panelleri için bağlantı kutuları (junction box)” ile 8544.60.90.00.00 GTİP'i altında sınıflandırılan “diğer tür iletkenli olanlar” eşya tanımlı “güneş panelleri için bağlantı kutuları”dır.

(2) 30/12/2024 tarihli ve 32768 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 9376 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetveli ile soruşturma konusu ürünlere ilişkin gümrük tarife pozisyonları açılmıştır. Buna göre, 8544.42.90.00.00 GTİP’i kaldırılmış, anılan GTİP altında sınıflandırılan “Diğerleri” tanımlı eşya için mezkur karar ile “güneş (solar) panelleri için bağlantı kutuları (junction box)” tanımlı 8544.42.90.00.11 GTİP’i, 8544.60.10.00.00 GTİP’i kaldırılmış, anılan GTİP altında sınıflandırılan “bakır iletkenli olanlar” için ise 8544.60.10.00.11 GTİP’i altında “Güneş (solar) panelleri için bağlantı kutuları (junction box)” tanımı uygulanmaya başlanmıştır.

(3) Güneş enerjisi bağlantı kutuları temel olarak kutu, kapak, konektörler, terminal blokları ve diyot gibi bileşenlerden oluşmaktadır. Ürün tipine bağlı olarak ısı emicilik gibi farklı özellikler de tasarımlara eklenebilmektedir. Bağlantı kutuları muhafaza özelliğiyle bağlantı koruması ve dayanıklılık sağlamaktadır. Ürünün bileşenleri diyotlar, terminal blokları ve aşırı gerilim koruma cihazlarıdır. Diyotlar güneş dizisine zarar verebilecek ters akımları önlerken voltaj ve akımın sabit kalmasını sağlamaktadır. Terminal blokları kablolar arasında güvenli bağlantı sağlamakta, aşırı gerilim koruma cihazları ise bağlı elektronik bileşenlerin tehlikeli voltaj dalgalanmalarından korunmasına yardımcı olmaktadır.

(4) Soruşturma konusu ürün, genellikle alüminyum, paslanmaz çelik veya plastik gibi dış mekan koşullarına dayanıklı malzemelerden üretilmekte olup fotovoltaiik güneş paneli üretiminde girdi olarak kullanılmaktadır.

(5) Bazı ilgili taraflarca; ithal ürün ile yerli üretim dalı tarafından üretilen ürünün temel işlev bakımından benzerlik gösterdiği, ancak bazı özel tip ve sertifikalı modellerin yerli üretiminin sınırlı seviyede olduğu belirtilmiştir. Yapılan inceleme neticesinde, soruşturma konusu ürünün bazı özel tiplerinin yerli üretim dalı tarafından sınırlı sayıda üretilmesinin, Yönetmeliğin 4 üncü maddesi uyarınca benzer ürün tespitine hâlel getirmediği anlaşılmıştır.

(6) Bu çerçevede, soruşturma esnasında yapılan incelemeler neticesinde, soruşturma konusu ürün ile yerli üretim dalı tarafından üretilen ve Türkiye piyasasında satılan ürünün teknik ve fiziki özellikleri ile temel kullanım alanları itibarıyla benzer özelliklere sahip olduğu anlaşılmış olup söz konusu ürünlerin Yönetmeliğin 4 üncü maddesi kapsamında “benzer ürün” niteliğinde olduğu değerlendirilmiştir.

(7) Soruşturma konusu ürün ve benzer ürün ile ilgili açıklamalar genel nitelikli olup bilgilendirme amacını taşımaktadır.

2.2 Ürünün ithalinde uygulanan gümrük vergisi ve diğer yükümlölükler

(1) Soruşturma konusu ürün için mer’i İthalat Rejim Kararı çerçevesinde belirlenen gümrük vergileri aşağıda yer almaktadır. Bu kapsamda, ÇHC menşeli ithalat için %3,3 ila %3,7 oranında gümrük vergisi yürürlüktedir.

Tablo 1: Gümrük Vergisi Oranları

GTİP	Eşya Tanımı	1	2	3	GTS ÜLKELERİ			7	İGV
					4	5	6		
8544.42.90.00.11	Güneş (solar) panelleri için bağlantı kutuları (junction box)	0	0	0	0	0	0	3,3	15
8544.60.10.00.11	Güneş (solar) panelleri için bağlantı kutuları (junction box)	0	0	1,9	0	0	0	3,7	15
8544.60.90.00.00	Diğer tür iletkenli olanlar	0	0	0	0	0	0	3,7	15

Kaynak: İthalat Rejimi 2026

1: AB Üyesi Ülkeler, EFTA Üyesi Ülkeler, Serbest Ticaret Anlaşması Ülkeleri: Arnavutluk, Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı, Bosna-Hersek, Fas, Faroe Adaları, Filistin, Gürcistan, Güney Kore, İsrail, Karadağ, Kosova, Kuzey Makedonya Cumhuriyeti, Malezya, Mısır Arap Cumhuriyeti, Moritüs, Moldova, Sırbistan, Singapur Cumhuriyeti, Şili, Tunus, Venezuela, 2: Katar, 3: Birleşik Arap Emirlikleri, 4: En Az Gelişmiş Ülkeler, 5: Özet Teşvik Düzenlemelerinden Yararlanacak Ülkeler, 6: Gelişme Yoluındaki Ülkeler, 7: Diğer Ülkeler

(2) Bununla birlikte, 31/12/2020 tarihli ve 3351 üçüncü mükerrer sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta İlave Gümrük Vergisi Uygulanmasına İlişkin Karar uyarınca, soruşturma konusu ürünün ithalatında %15 oranında ilave gümrük vergisi uygulanmaktadır.

3. DAMPİNGE İLİŞKİN BELİRLEMELER

3.1 Genel açıklamalar

(1) ÇHC’de yerleşik Zhejiang Twinsel Electronic Technology Co.,Ltd., Risen (Ningbo) New Material Co., Ltd., QC Solar (Suzhou) Corporation, QC Solar (JiangSu) Corporation ve Zhejiang Chint Xinhui PV Co., Ltd. firmaları soru formlarını süresi içinde yanıtlarak Bakanlığa iletmış olup soruşturmanın ilgili ihracatçı tarafları olarak damping marjı hesaplamasına konu edilmiştir.

3.2 Normal değerın belirlenmesi

(1) ÇHC için normal değer, iş birliğinde bulunan firmaların soru formuna yanıtlarında piyasa ekonomisinde işlem gören ülke statüsünü seçmemesi üzerine, Yönetmeliğin 7 nci maddesi çerçevesinde, emsal ülke olarak değerlendirilen Türkiye’de benzer malın ortalama birim imalat maliyetine genel, idari ve satış giderleri ile makul bir kârın eklenmesiyle oluşturulmuştur. Normal değerın tespitinde, soruşturma konusu ülke koşullarına ilişkin ihracatçı firmalar lehine ayarlamalar yapılmıştır.

3.3 İhraç fiyatının belirlenmesi

(1) Yönetmeliğin 9 uncu maddesi uyarınca, iş birliğine gelen üretici/ihracatçı firmaların ihraç fiyatı, Türkiye’ye ihraç amacıyla satılan soruşturma konusu ürün için fiilen ödenmiş olan veya ödenmesi gereken fiyat temelinde tespit edilmiştir.

3.4 Fiyat karşılaştırması

(1) Adil bir karşılaştırmanın yapılabilmesini teminen, normal değer ile ihraç fiyatı mümkün olduğu ölçüde fabrika çıkış aşamasına getirilerek aynı ticari aşamada karşılaştırılmıştır.

(2) Yönetmeliğin 10 uncu maddesi hükmü gereğince, iş birliğine gelen üretici/ihracatçı firmalar tarafınca fiyat karşılaştırmasını etkilediği ileri sürülen hususlar değerlendirilmiş olup belgelendirilen ve uygulanabilir ayarlamalar marj hesabına yansıtılmıştır.

3.5 Damping marjı

(1) Yönetmeliğin 11 inci maddesi çerçevesinde damping marjı, normal değer ile ihraç fiyatının ağırlıklı ortalamasının karşılaştırılması suretiyle hesaplanmıştır. Damping marjının belirlenmesinde kullanılan yöntem ile yapılan hesaplamalar, firma özel nihai bildirimlerinde kapsamlı ve ayrıntılı olarak açıklanmıştır. Soruşturma kapsamında iş birliğine gelen Zhejiang Twinsel Electronic Technology Co.,Ltd. ve Risen (Ningbo) New Material Co., Ltd. firmalarının grup şirket bünyesinde kardeş şirket statüsünde olduğu; QC Solar (Suzhou) Corporation ve QC Solar (JiangSu) Corporation firmalarının ise üretim ve ticari faaliyetlerinin aynı grup bünyesinde yürütülmesi ve organik bağlarının mevcudiyeti nedeniyle, ilişkili firmalara Türkiye'ye satışları için ortak bir damping marjı hesaplanmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

(2) Soruşturma kapsamında iş birliğine gelmeyen/gelmemiş addedilen diğer firmalar için damping marjı, Yönetmeliğin 26 ncı maddesi hükmü uyarınca tespit edilmiştir.

(3) Buna göre, ÇHC'de yerleşik soru formuna cevap veren üretici/ihracatçı firmalar ile iş birliğinde bulunmayan diğer firmalar için CIF bedelin yüzdesi olarak hesaplanan damping marjları aşağıda yer almaktadır.

Tablo 2: Damping Marjları

Firma Ünvanı	Damping Marjı (CIF Bedelin Yüzdesi)
Zhejiang Twinsel Electronic Technology Co.,Ltd.	55
Risen (Ningbo) New Material Co., Ltd.	
QC Solar (Suzhou) Corporation	83
QC Solar (JiangSu) Corporation	
Zhejiang Chint Xinhui PV Co., Ltd.	93
Diğerleri	115

4. ZARARA İLİŞKİN BELİRLEMELER

4.1 Genel açıklamalar

(1) Yönetmeliğin 17 nci maddesi çerçevesinde, soruşturma konusu ülke menşeli dampingli ithalatın hacmi, bu ithalatın iç piyasadaki benzer mal fiyatlarına etkisi ile yerli üretim dalının ekonomik göstergelerine bakılmıştır. Söz konusu inceleme, bu raporun 2.1 inci bölümünde belirtilen soruşturma konusu ürün için 1.4 üncü maddede belirtilen 1/1/2022-31/12/2024 tarihleri arasındaki zarar inceleme dönemi için yapılmıştır.

4.2 Ürünün genel ithalatının mutlak gelişimi ile fiyatları

(1) Soruşturma konusu ürünün genel ithalatı 2022 yılında 1.828 ton, 2023 yılında 2.345 ton, 2024 yılında ise 2.329 ton olarak gerçekleşmiştir.

(2) Söz konusu ithalatın değeri 2022 yılında 31 milyon ABD Doları, 2023 yılında 35,1 milyon ABD Doları ve 2024 yılında ise 29,9 milyon ABD Doları tutarlarında gerçekleşmiştir.

(3) Yukarıdaki veriler ışığında, soruşturma konusu ürünün genel ithalatının ortalama birim fiyatları hesaplanmıştır. 2022 yılında 16,99 ABD Doları/Kg olan ortalama birim fiyat, 2023 yılında 14,98 ABD Doları/Kg, 2024 yılında ise 12,82 ABD Doları/Kg tutarına düşmüştür.

4.3 Ürünün soruşturma konusu ülkeden ithalatının mutlak gelişimi ile fiyatları

- (1) ÇHC menşeli soruşturma konusu ürün ithalatının gelişimi incelendiğinde, 2022 yılında 1.808 ton olarak gerçekleşen ithalatın 2023 yılında 2.345 ton, 2024 yılında ise 2.329 ton olarak gerçekleştiği görülmektedir.
- (2) Söz konusu ithalatın değeri incelenen dönemler için sırasıyla 30,8 milyon ABD Doları, 35,1 milyon ABD Doları ve 29,9 milyon ABD Doları tutarlarında gerçekleşmiştir.
- (3) Yukarıdaki veriler ışığında, ÇHC menşeli ithalatın ortalama birim fiyatları hesaplanmıştır. 2022 yılında 17,03 ABD Doları/Kg olan ortalama birim fiyat, 2023 yılında 14,98 ABD Doları/Kg, 2024 yılında ise 12,82 ABD Doları/Kg tutarına düşmüştür.
- (4) ÇHC menşeli ithalatın genel ithalat içerisindeki miktar bazındaki payı 2022 yılında %98,9 iken 2023 ve SD'de %100'e ulaşmıştır.

4.4 Üçüncü ülkelerden gerçekleştirilen ithalatın mutlak gelişimi ile fiyatları

- (1) Soruşturmaya konu olmayan üçüncü ülkeler menşeli toplam ithalata bakıldığında, 2022 yılında 20 ton olarak gerçekleşen ithalatın 2023 yılında 69 kg'a yükseldiği, SD'de ise 53 kg olarak gerçekleştiği görülmektedir.
- (2) Diğer ülkeler menşeli ithalatın değeri 2022 yılında 286 bin ABD Doları, 2023 yılında 5.660 ABD Doları, SD'de ise 3.900 ABD Doları tutarındadır.
- (3) Söz konusu ithalatın ortalama birim fiyatları ise incelenen dönemde sırasıyla 14,22 ABD Doları/Kg, 82,46 ABD Doları/Kg ve 73,50 ABD Doları/Kg tutarlarında gerçekleşmiştir.
- (4) Soruşturmaya konu olmayan ülkeler menşeli ithalatın genel ithalat içerisindeki payının 2022 yılında %1,1 seviyesindeyken, 2023 yılında ve SD'de %0 seviyesinde gerçekleştiği görülmektedir.

4.5 İthalatın nispi gelişimi

- (1) Soruşturma konusu ithalatın Türkiye pazarındaki nispi konumunu görebilmek için, söz konusu ithalatın toplam Türkiye benzer mal tüketimi içindeki payı 2022, 2023 yılları ve SD dönemi için incelenmiştir. Türkiye toplam benzer mal tüketiminin hesaplanmasında başvuru sahibi yerli üretim dalının yurt içi satışları, diğer yerli üreticilerin yurt içi satışları ile genel ithalat miktarı toplanmıştır. Yerli üretim dalının yurt içi satışlarının ve soruşturma konusu ülkeden gerçekleştirilen ithalatın toplam tüketime oranlanmasıyla pazar payları hesaplanmıştır. İncelenen veriler 2022 yılı 100 birim olacak şekilde endekslenmiştir.
- (2) Buna göre yurt içi tüketim endeksi 2022 yılı için 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 131 birim, SD'de ise 122 birim olarak gerçekleşmiştir.
- (3) ÇHC menşeli ithalatın pazar payı endeksi 2022 yılı için 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 99 birim, SD'de ise 106 birim olarak gerçekleşmiştir.
- (4) Diğer ülkelerin toplam pazar payı endeksi 2022 yılı için 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 ve SD'de 0 birime gerilemiştir.
- (5) Yerli üretim dalının pazar payı endeksi 2022 yılı için 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 105 birim, SD'de ise 66 birim seviyesinde gerçekleşmiştir.

4.6 Dampingli ithalatın yerli üretim dalının iç piyasa fiyatları üzerindeki etkisi

4.6.1 Fiyat kırılması

- (1) Yönetmeliğin 17 nci maddesinin ilgili hükümleri çerçevesinde, dampingli ithalatın yerli üretim dalının satış fiyatları üzerindeki etkisi değerlendirilirken soruşturma konusu ülkeden gerçekleştirilen ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarını kırıp kırmadığı incelenmiştir. Fiyat kırılması, soruşturma konusu ithal ürünün Türkiye pazarına giriş fiyatlarının yerli üretim

dalinın yurt içi birim satış fiyatlarının yüzde olarak ne kadar altında kaldığını göstermekte olup CIF bedelin yüzdesi olarak hesaplanmaktadır.

(2) Fiyat kırılması hesap edilirken, iş birliğine gelen ihracatçı firmaların tip bazında ağırlıklı ortalama CIF ithal birim fiyatının üzerine soruşturma konusu ülkeye yönelik uygulanan gümrük vergisi, ilave gümrük vergisi ile CIF kıymetin %2'si tutarındaki diğer ithalat masrafları eklenecek ürünün Türkiye piyasasına giriş fiyatı bulunmuştur. Bulunan değer ile yerli üretim dalının yurt içi satış fiyatı soruşturma dönemi için karşılaştırılmıştır.

(3) Bu çerçevede, SD'de, ÇHC'den gerçekleşen ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarını CIF bedelin $0 < X < 10$ 'u aralığında kırdığı tespit edilmiştir.

4.6.2 Fiyat baskısı

(1) Yönetmeliğin 17 nci maddesinin ilgili hükümleri çerçevesinde, dampingli olduğu iddia edilen ithalatın yerli üretim dalının satış fiyatları üzerindeki etkisi değerlendirilirken soruşturma konusu ülkeden gerçekleştirilen ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarına baskı yapıp yapmadığı incelenmiştir.

(2) Fiyat baskısı, yerli üretim dalının fiyatlarının dampingli ithalat sebebiyle baskı altında bulunması ve yerli üreticinin fiyatlarını makul kâr elde edecek şekilde belirleyememesi durumunu ifade etmektedir.

(3) Bu kapsamda, soruşturma konusu ürünün gümrük vergisi, ilave gümrük vergisi ile CIF kıymetin %2'si tutarındaki diğer ithalat masrafları dâhil, iş birliğine gelen ihracatçı firmaların Türkiye pazarına giriş fiyatı ile yerli üretim dalının birim ticari maliyetine makul bir kâr (%X) eklenecek bulunan olması gereken yurt içi birim satış fiyatı soruşturma dönemi için karşılaştırılmıştır.

(4) Bu çerçevede, SD'de ÇHC'den gerçekleşen ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarını CIF bedelin $40 < X < 50$ 'si aralığında baskıladığı tespit edilmiştir.

4.7 Yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri

(1) Yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri, maddi zarar inceleme dönemi olan 2022, 2023 ve 2024 yılları için incelenmiştir.

(2) Eğilimin sağlıklı bir şekilde analiz edilebilmesi amacıyla, Türk lirası bazındaki veriler yıllık ortalama Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) kullanılması suretiyle enflasyondan arındırılarak, 2022 yılı 100 birim olacak şekilde endekslenmiştir.

(3) Ekonomik göstergelerin değerlendirilmesinde, soruşturma konusu ürüne ait miktar incelemesinde kilogram ölçü birimi kullanılmıştır.

a) Üretim, kapasite ve kapasite kullanım oranı (KKO)

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için 2022 yılında 100 birim olan üretim miktar endeksi, 2023 yılında 140 birim, SD'de 83 birim olarak gerçekleşmiştir.

(2) Yerli üretim dalının kapasitesi 2022 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 100 birim olarak gerçekleşmiş ve SD'de 186 birime yükselmiştir. Bu çerçevede kapasite kullanım endeksi sırasıyla 100 birim, 140 birim ve 44 birim olarak gerçekleşmiştir.

b) Yurt içi ve yurt dışı satışlar

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için 2022 yılında 100 birim olarak kabul edilen yurt içi satış miktarı endeksi 2023 yılında 138 birim, SD'de ise 80 birim olarak gerçekleşmiştir.

(2) Yurt içi satış değeri endeksi ise 2022 yılında 100 birim, 2023 yılında 120 birim, ve SD'de 51 birim olarak gerçekleşmiştir.

(3) Yerli üretim dalının yurt dışı satış miktar endeksi 2022 yılında 100 birim, 2023 yılında 1.386 birim ve SD'de 20 birim olarak gerçekleşmiştir.

(4) Yurt dışı satış değer endeksi ise incelenen dönemde sırasıyla 100 birim, 1.972 birim ve 24 birim seviyelerinde gerçekleşmiştir.

c) Yurt içi fiyatlar

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için yurt içi birim satış fiyatı endeksi 2022 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 87 birime, SD'de ise 64 birime gerilemiştir.

ç) Pazar payı

(1) Yerli üretim dalının pazar payı endeksi 2022 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 105 birim, SD'de ise 66 birim olarak gerçekleşmiştir.

d) Maliyetler ve kârlılık

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için 2022 yılında 100 birim olan birim sınav maliyet endeksi, 2023 yılında 90 birim, SD'de ise 81 birim olarak gerçekleşmiştir. Faaliyet ve finansman giderleri eklenerek hesaplanan birim ticari maliyet endeksi ise 2022 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 90 birim, SD'de 82 birim olarak gerçekleşmiştir.

(2) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için gerçekleşen ticari maliyetleri ve yurt içi satış fiyatları dikkate alınarak hesaplanan yurt içi satışlardan birim kârlılık endeksi 2022 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında -50 birim, SD'de ise -910 birim seviyesinde gerçekleşmiştir.

(3) Yurt dışı satışlardan birim kârlılık endeksi incelenen yıllarda sırasıyla -100 birim, -58 birim ve 354 birim seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(4) Yerli üretim dalının toplam satışlarından birim kârlılığı ise 2022 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında -50 birim, SD'de ise -911 birim seviyesinde gerçekleşmiştir.

e) Stoklar

(1) Yerli üretim dalının dönem sonu stok miktarı 2022 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 102 birim, SD'de ise 173 birim seviyesine yükselmiştir.

f) İstihdam

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün üretiminde çalışan işçi sayısı endeksi 2022 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 142 birim ve SD'de 74 birim seviyesinde gerçekleşmiştir.

g) Ücretler

(1) Soruşturma konusu ürün üretiminde çalışan bir işçinin aylık brüt ücretinin endeksi 2022 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 130 birim, SD'de 179 birim seviyesinde gerçekleşmiştir.

ğ) Verimlilik

(1) Soruşturma konusu ürün üretiminde çalışan işçi başına düşen üretim miktarını gösteren verimlilik endeksi 2022 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 99 birim ve SD'de 112 birim seviyelerinde gerçekleşmiştir.

h) Nakit akışı

(1) Soruşturma konusu üründe sağlanan nakit akış endeksi 2022 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 14 birim, SD'de -301 birim olarak gerçekleşmiştir.

ı) Büyüme

(1) Yerli üretim dalının bütün faaliyetlerini kapsayan aktif büyüklüğü incelenen yıllarda sırasıyla 100 birim, 145 birim ve 124 birim seviyelerinde gerçekleşmiştir.

i) Sermayeyi artırma yeteneği

(1) Yerli üretim dalının öz sermaye endeksi 2022 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 128 birim ve SD'de 109 birim seviyesinde gerçekleşmiştir.

j) Yatırımları artırma yeteneği

(1) Yerli üretim dalının incelenen dönemde tevsi yatırımları 2022 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 12 birim ve SD'de 0 birim olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde firmanın yenileme yatırımları ise sırasıyla 100 birim, 61 birim ve 168 birim olarak gerçekleşmiştir.

(2) Yerli üretim dalının yatırımlarının geri dönüş oranı (dönem karı/öz sermaye) 2022 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 22 birime, SD'de ise -26 birime gerilemiştir.

4.8 Yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinin değerlendirilmesi

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu üründeki üretim miktarı, 2022-2023 yıllarında olumlu bir seyir izlerken SD'de düşüş göstermiştir.

(2) Yerli üretim dalının soruşturma konusu üründeki yurt içi satış miktarı 2022-2023 yıllarında yükselen bir seyrinde iken, SD'de 2022'ye göre %20, 2023'e göre ise %42 oranında gerilemiştir. Aynı şekilde, 2023 yılında bir önceki yıla göre yerli üretim dalının pazar payı yükselirken SD'de 2022 yılına kıyasla %34 oranında gerilediği görülmektedir.

(3) Yerli üretim dalının ürün nakit akışı incelenen dönemde sürekli azalan bir seyir izlemiş ve SD'de negatife dönmüştür.

(4) Yerli üretim dalının yurt içi satışlardan birim kârlılığı incelendiğinde, 2022 yılında pozitif olarak oluşan kârlılığın 2023 ve 2024 yıllarında negatife döndüğü ve yurt içi satışlardan zarar ettiği görülmüştür.

(5) 2022 yılı baz alındığında, yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün stok miktarında inceleme dönemi boyunca %73 oranında artış olduğu görülmektedir.

(6) Yerli üretim dalının kapasite kullanım oranı 2023 yılında 2022'ye kıyasla yükselmiş olmakla birlikte toplam kapasitede yaşanan artış nedeniyle 2024 yılında yeniden gerilemiştir.

(7) 2023 yılında 2022'ye kıyasla istihdam artarken, SD'de yeniden düşüş gözlemlenmiştir.

(8) Yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinin bütüncül olarak değerlendirilmesi neticesinde, incelenen dönemde soruşturma konusu ürünün üretim, yurt içi satış miktarı, yurt içi satışlardan birim mutlak kârlılığı, stoklar, istihdam, ürün nakit akışı ve KKO gibi temel ekonomik göstergelerinde bozulma olduğu görülmektedir.

4.9 Zarara ilişkin değerlendirme

(1) Yönetmeliğin 17 nci maddesi çerçevesinde, maddi zararın belirlenmesine temel teşkil eden etkenler incelenmiştir.

(2) Soruşturma konusu ürünün ÇHC'den gerçekleşen ithalatının 2022 yılından SD'ye mutlak olarak %29 oranında önemli bir artış gösterdiği görülmektedir.

(3) Soruşturma konusu ürünün ÇHC'den gerçekleşen ithalatının 2022 yılına göre 2023 yılında %30, SD'de ise %29 oranında artış gösterdiği, soruşturma konusu ürünün genel ithalatı içerisindeki payının 2022 yılında %99 iken 2023 ve SD'de %100'e ulaştığı ÇHC menşeli ürünün, Türkiye'nin tüketiminden aldığı pazar payı ise SD'de 2022 yılına göre %6 artış gösterdiği görülmektedir.

(4) Soruşturma konusu ülke menşeli ithalatın, yerli üretim dalının fiyatları üzerindeki etkisi incelendiğinde ise ÇHC menşeli ithalatın SD’de yerli üretim dalının fiyatlarını kırdığı ve baskıladığı görülmektedir.

(5) Yerli üretim dalının SD’de 2022’ye göre yurt içi satışlardan birim kârlılığında reel bir azalma olduğu ve söz konusu ithalatın birim fiyatları ile birlikte ele alındığında, soruşturma konusu ülke menşeli ithalatın fiyat baskısı nedeniyle yerli üretim dalının fiyatlarını arttıramadığı görülmektedir.

(6) Zarar inceleme döneminde yerli üretim dalının yurt içi satış miktarı, birim kârlılığı, stok miktarı ve stok değeri, ürün istihdamı, ürün nakit akışı ile pazar payı gibi temel ekonomik göstergelerinde önemli bozulmalar olduğu gözlemlenmiştir.

5. DAMPİNGLİ İTHALAT İLE ZARAR ARASINDAKİ NEDENSELLİK BAĞI

5.1 Dampingli ithalatın zarar üzerindeki etkisi

(1) Soruşturma konusu ülkeden gerçekleşen ithalatın dampingli olduğu işbu raporun 3 üncü bölümünde tespit edilmiştir.

(2) Soruşturma konusu ülkeden gerçekleşen ithalat zarar inceleme döneminde artış göstermiştir. Öyle ki anılan dönemde ÇHC’den gerçekleşen ithalat %29 oranında artmıştır.

(3) Soruşturma konusu ülkenin 2022-SD döneminde Türkiye pazarından aldığı pay da %6 oranında artış göstermiştir.

(4) Anılan dönemde genişleyen Türkiye pazarında yerli üretim dalının ise pazar payını koruyamadığı ve SD’de 2022 yılına göre %34 oranında pazar payının azaldığı gözlemlenmektedir. Yerli üretim dalının pazar kaybının, dampingli olduğu tespit edilen soruşturma konusu ülke menşeli ithalatın Türkiye pazarından aldığı payda yaşanan önemli artış kaynaklı olduğu değerlendirilmektedir.

(5) Dampingli olduğu tespit edilen soruşturma konusu ülke menşeli ithalatın yerli üretim dalının iç piyasa fiyatlarını kırdığı ve baskıladığı tespit edilmiştir.

(6) Zarar inceleme döneminde yerli üretim dalının yurt içi satış miktarı, birim kârlılığı, stok miktarı ve stok değeri, ürün istihdamı, ürün nakit akışı ile pazar payı gibi temel ekonomik göstergelerinde önemli bozulmalar olduğu gözlemlenmiştir.

(7) Bunların yanı sıra, dampingli olduğu tespit edilen ithalat ile yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinde meydana gelen zararın, ikisi arasındaki illiyet bağının mevcudiyetini gösterir nitelikte eşzamanlı olarak gerçekleştiği tespit edilmiştir. Bu kapsamda, yerli üretim dalında görülen maddi zarar ile soruşturma konusu ülkeden gerçekleştirilen ithalatın ve bu ithalatın pazar payındaki artışın eş zamanlı olduğu, ayrıca aynı dönemde söz konusu ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarını kırdığı ve baskıladığı dikkate alındığında, yerli üretim dalındaki maddi zararın ana kaynağının soruşturma konusu ülke menşeli dampingli ithalat olduğu değerlendirilmektedir.

5.2 Zarara neden olabilecek diğer unsurlar

(1) Yönetmeliğin 17 nci maddesi çerçevesinde, yerli üretim dalı üzerinde meydana gelen maddi zarar ile dampinge konu ithalat arasındaki nedensellik bağının incelenmesi esnasında zarara etki edebilecek bilinen diğer unsurlar incelenmiştir.

5.2.1 Tüketimdeki değişiklikler

(1) Zarar inceleme döneminde, soruşturma konusu ürünün tüketiminde incelenen dönemde artış yaşandığı, soruşturma konusu ülkeden ithalatın tüketime benzer bir şekilde SD’de 2022 yılına kıyasla artış gösterdiği, ancak yerli üretim dalının aynı dönemde tüketimdeki artışa rağmen pazar payı kaybettiği tespit edilmiştir.

5.2.2 Diğer ülkeler menşeli ithalat

(1) Soruşturma konusu ülke haricindeki ülkeler menşeli ithalatın zarar inceleme dönemindeki gelişimi incelendiğinde, söz konusu ithalatın durma noktasına geldiği tespit edilmiştir. Bu kapsamda, zararın kaynağının diğer ülke menşeli ithalat olmadığı değerlendirilmektedir.

5.2.3 Yerli üretim dalının yurt dışı satışları ve dikey kullanımı

(1) Yerli üretim dalındaki zararın yurt içi satışlardan mı yoksa yurt dışı satışlardan mı kaynaklandığı incelendiğinde, incelenen dönemde yerli üretim dalının yurt içi satışlarına göre küçük bir bölümünü yurt dışı satışlarının oluşturduğu görülmüştür. Öte yandan, soruşturma konusu ürünün yerli üretim dalı tarafından dikey kullanımı bulunmamaktadır.

(2) Yukarıda ifade edilen hususlar bir bütün olarak değerlendirildiğinde, yerli üretim dalındaki zararın esas olarak yurt içi satışlardan kaynaklandığının muhtemel olduğu tespit edilmiştir.

5.2.4 Diğer unsurlar

(1) Anılan dönemde, teknolojik değişimler, tüketim alışkanlıkları, yerli üreticilerin kendi aralarındaki rekabet gibi diğer unsurlarda önceki yıllara göre olumsuz bir değişiklik olmadığı, gelişen yenilenebilir enerji sektörünün yurt içi talebi ve pazar hacmini büyütücü bir etki yarattığı, söz konusu sektördeki büyümenin yerli üretim dalı üzerinde olumsuz bir etki yaratmadığı tespit edilmiştir.

(2) Sonuç olarak, illiyet bağı değerlendirmesi kapsamında incelenen söz konusu hususların, dumpinge konu ithalat ile yerli üretim dalı üzerinde oluşan maddi zarar arasındaki illiyet bağına zayıflatacak veya tümüyle ortadan kaldıracak nitelik ve güçte olmadığı değerlendirilmiştir.

6. SONUÇ

(1) Yürütülen soruşturma sonucunda ÇHC menşeli 8544.42.90.00.11 ve 8544.60.10.00.11 GTİP'leri altında sınıflandırılan “güneş (solar) panelleri için bağlantı kutuları (junction box)” ile 8544.60.90.00.00 GTİP'i altında sınıflandırılan “diğer tür iletkenli olanlar” eşya tanımlı “güneş panelleri için bağlantı kutuları” ithalatının dumpingli olduğu ve yerli üretim dalında maddi zarara neden olduğu tespit edilmiştir.

(2) Bu çerçevede, soruşturma neticesinde ulaşılan tespitleri değerlendiren İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulunun kararı ve Ticaret Bakanının onayı ile kamu yararı ilkesi çerçevesinde Kanunun 7 nci ve 13 üncü maddelerinin birinci fıkraları uyarınca daha az oranlı önlem uygulanması temelinde, aşağıdaki tabloda GTİP'i, eşya tanımı ve menşe ülkesi belirtilen eşyanın aşağıdaki tabloda gösterilen oranda dumpinge karşı kesin önlem uygulanmasına karar verilmiştir.

GTİP	Eşya Tanımı	Menşe Ülke	Firma Ünvanı	Dampinge Karşı Önlem (CIF Bedelin Yüzdesi)	
8544.42.90.00.11	Güneş (solar) panelleri için bağlantı kutuları (junction box)	Çin Halk Cumhuriyeti	Zhejiang Twinsel Electronic Technology Co.,Ltd.	38,23	
			Risen (Ningbo) New Material Co., Ltd.	38,23	
8544.60.10.00.11	Güneş (solar) panelleri için bağlantı kutuları (junction box)		QC Solar (Suzhou) Corporation	38,23	
			QC Solar (JiangSu) Corporation	38,23	
8544.60.90.00.00	Diğer tür iletkenli olanlar (yalnız güneş (solar) panelleri için bağlantı kutuları (junction box))		Zhejiang Chint Xinhui PV Co., Ltd.	38,23	
			Diğerleri	57,11	